I

(Tájékoztatások)

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. január 24.)

Finnország 2005–2009-re szóló, aktualizált stabilitási programjáról

(2006/C 55/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ([1]), és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

(1) A Tanács 2006. január 24-én megvizsgálta Finnország aktualizált stabilitási programját, amely a 2005–2009 időszakra vonatkozik.

(2) Az 1990-es évek elején bekövetkezett rendkívül súlyos recesszióból való kilábalást követően a finn gazdaság az 1995–2004 időszakban jelentősen bővült, éves 3,6 %-os átlagos növekedési ráta mellett. Az aktivitás gyors üteme hozzájárult a foglalkoztatási ráta emeléséhez; ennek ellenére az infláció az euro-övezet átlaga alatt maradt. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2005 és 2006 közötti 2,7 %-os éves átlagról a programidőszak fennmaradó részében átlagosan 2,3 %-ra csökken. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján végzett értékelés szerint ez a forgatókönyv óvatos növekedési feltételezéseken alapul. A program inflációra vonatkozó előrejelzései reálisnak tűnnek.

(3) A 2004–2008 időszakot átfogó stabilitási program legutóbbi aktualizálásáról szóló, 2005. február 17-i véleményében a Tanács jóváhagyta a programban bemutatott költségvetési stratégiát. A 2005. év államháztartási többletét a Bizottság szolgálatainak előrejelzései alapján a GDP 1,9 %-ára becsülik, ami szigorúan megfelel a program megelőző aktualizálásában megcélzott többletnek.

(4) Az aktualizált program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramok felépítésére vonatkozóan az új magatartási kódexben meghatározott mintát és az e programokra vonatkozó adatszolgáltatási követelményeket ([2]).

([1]) HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

([2]) Az aktualizált program hiányosságokat mutat a kötelező adatok terén és nem tartalmazza az új magatartási kódexben előírt valamennyi opcionális adatot (különösen a 2007–2009-re vonatkozó külső feltételezésekkel kapcsolatos adatok hiányoznak).

(5) A kormány legfontosabb célkitűzései a kiegyensúlyozott államháztartás elérése a gazdasági növekedés szokásos feltételei mellett, valamint az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása. Az államháztartási többlet az előrejelzések szerint enyhén csökkenő tendenciát mutat, és 2008–2009-ben eléri a GDP 1,5 %-át; az elsődleges többlet valamivel meredekebben csökken a GDP-hez viszonyított kamatkiadások előrejelzett csökkenése miatt. A többlet csökkenése mögött a bevételek csökkenése áll, ami az adócsökkentések fokozatos végrehajtását tükrözi. A kiadásokat az előrejelzések szerint a kormányzat költségvetési kiadásaira szabott felső határ és a csökkentett kamatkiadások korlátozzák.

Az előző aktualizáláshoz képest a 2006–2009 időszak többletére vonatkozó becsléseket a GDP kb. 0,5 %-ával lefelé korrigálták az adócsökkentések, valamint a társadalombiztosítási alapok és a helyi önkormányzatok pénzügyi helyzetére vonatkozó óvatosabb kitekintés miatt.

(6) A programidőszak alatt a közösen megállapított módszertan alapján kiszámított strukturális többlet (vagyis az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélküli, ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg) a tervek szerint a következő három évben enyhén csökken, a 2005. évi GDP kb. 2 %-áról a 2006–2008 időszakban 1¾ százalékra csökken, majd 2009-ben ismét emelkedik, ami a szélesedő becsült kibocsátási rést tükrözi. A program előrevetíti, hogy a strukturális többlet eléri a GDP kb. 1½ %-át a programidőszak végére, ami a program középtávú célkitűzésének ([1]) tekinthető, mivel összhangban áll a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben meghatározott, a középtávú célkitűzésekre vonatkozó elvekkel. Mivel a program középtávú célkitűzése szigorúbb a minimálisan szükséges értéknél (a hiányt a GDP kb. 1 %-ára becsülik), annak megvalósítása biztosítja a szükséges biztonsági tartalékot a túlzott hiány fellépése ellen. A megfelelőség tekintetében a program középtávú célkitűzése nem lépi túl az euro-övezet és az ERM-II. tagállamai számára a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben meghatározottakat, és érezhetően szigorúbb követelményt támaszt az adóssághányad és a hosszú távú átlagos potenciális kibocsátás növekedése által indokolthoz képest. A megkövetelt minimális szintet jóval meghaladó középtávú célkitűzés mögött a programban az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítására irányuló cél áll, valamint az, hogy Finnországban a népességelöregedés hatása már korai szakaszban tapasztalható.

(7) A program költségvetési előrejelzéseinek kockázatai nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek. Az adóra vonatkozó előrejelzések óvatosnak tűnnek és a kiadás felső határértékére vonatkozó keretrendszer eddig nagyon hatékonynak bizonyult. A stabilitási program felhívja a figyelmet arra a veszélyre, hogy a népességelöregedés és a csökkenő munkaerő-kínálat kedvezőtlen hatásait az aktuális számításokban esetleg alábecsülik; ugyanakkor, a fent bemutatottak alapján, az aktualizálás növekedési előrejelzései óvatosnak tekinthetők.

(8) A kockázatértékelés tekintetében a program költségvetési irányvonala elégségesnek tűnik ahhoz, hogy a programidőszak egészén át fenntartsák a program középtávú célkitűzéseit, a programban tervezettek szerint. Továbbá elég széles biztonsági tartalékot nyújt ahhoz, hogy szokásos makrogazdasági ingadozások mellett ne lépjék túl a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket az időszak egészében.

(9) Az adóssághányad a becslések szerint 2005-ben a GDP 42,7 %-a volt, ami jóval a Szerződésben előirányzott referenciaérték (a GDP 60 %-a) alatt van. A program előrevetíti, hogy az adóssághányad 2,6 százalékponttal csökken a programidőszak során.

(10) Finnország a népességelöregedés előrejelzett költségvetési kiadásai alapján kevésbé veszélyeztetett. A bruttó adóssághányad jelenleg a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt van és az előrejelzések szerint ezen érték alatt marad a 2050-ig tartó előrejelzési időszak túlnyomó részében. A társadalombiztosítás eszközei, valamint a költségvetési egyenleg jelenlegi kedvező helyzete hozzájárulnak a népességelöregedés költségvetésre gyakorolt hatásának korlátozásához. Ugyanakkor hosszú távon felmerülhetnek az államháztartás fenntarthatóságát veszélyeztető tényezők, amelyek növekedő nyugdíjkiadásokban mutatkoznak meg. Az államháztartás fenntarthatóságát ([2]) veszélyeztető

([1]) A program számításai szerint. A Bizottság szolgálatainak a közösen megállapított módszertan szerint a program információi alapján végzett új számításai 2009-ben a GDP 2 %-ának megfelelő strukturális többletet jeleznek.

([2]) A hosszú távú fenntarthatóság részleteit a Bizottság szolgálatai által a programról elvégzett technikai értékelés tartalmazza, amely a következő honlapon jelenik meg:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

tényezők csökkentésének kulcselemei az elöregedéssel kapcsolatos kiadások hosszú távú visszaszorítása, beleértve a tényleges nyugdíjkorhatár emelését célzó legutóbbi reformintézkedések sikeres végrehajtását, rendezett költségvetési helyzet fenntartása mellett.

(11) Az államháztartás területén tervezett intézkedések nagyjából megfelelnek a 2005–2008 időszakra vonatkozó integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak. Különösen, az intézkedések a gazdasági és költségvetési fenntarthatóságot, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését szolgálják, mint például a jelenleg bevezetésre kerülő átfogó nyugdíjreform.

(12) Finnország nemzeti reformprogramja, melyet 2005. október 14-én küldtek meg a gazdasági növekedést és munkahelyteremtést célzó, megújult lisszaboni stratégia keretében, az államháztartásra jelentős hatást gyakorló, következő kihívásokat azonosítja: i. az államháztartás fenntarthatósága és ii. működőképes munkaerőpiac. A nemzeti reformprogramban bemutatott intézkedések költségvetési hatásait a stabilitási program költségvetési előrejelzései teljes mértékben tartalmazzák. A stabilitási programban szereplő, az államháztartás területén tervezett intézkedések összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányzott intézkedésekkel. Különösen, a stabilitási program a központi kormányzat és a helyi önkormányzatok hatékonyságának növelésére irányuló intézkedéseket tartalmaz, és megerősíti az arra irányuló szándékot, hogy a jelenlegi törvényhozási perióduson túlmenően a központi kormányzati kiadásokra felső határt alkalmazzanak.

Összefoglalva, a Tanácsnak az a véleménye, hogy a költségvetés helyzete rendezett és a költségvetési stratégia jó példája a Paktummal összhangban irányított költségvetési politikának.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008	2009
Reál-GDP (%-os változás)	**SP 2005. november**	**3,6**	**2,1**	**3,2**	**2,6**	**2,3**	**2,1**
	Biz. 2005. november	3,6	1,9	3,5	3,1	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. december	*3,2*	*2,8*	*2,4*	*2,2*	*2,0*	*nincs adat*
HICP-infláció (%)	**SP 2005. november**	**0,2**	**1,0**	**1,3**	**1,5**	**1,8**	**1,8**
	Biz. 2005. november	0,1	1,0	1,4	1,3	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. december	*0,2*	*1,4*	*1,8*	*1,8*	*1,8*	*nincs adat*
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	**SP 2005.** ([1]) **november**	**0,0**	**– 0,7**	**– 0,2**	**– 0,2**	**– 0,5**	**– 0,9**
	Biz. 2005. ([5]) november	– 0,2	– 1,2	– 0,7	– 0,5	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. ([1]) *december*	*– 0,3*	*– 0,1*	*– 0,2*	*– 0,4*	*– 0,6*	*nincs adat*
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	**SP 2005. november**	**2,1**	**1,8**	**1,6**	**1,6**	**1,5**	**1,5**
	Biz. 2005. november	2,1	1,9	1,9	1,8	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. december	*2,0*	*1,8*	*2,1*	*2,2*	*2,0*	*nincs adat*
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	**SP 2005. november**	**3,7**	**3,4**	**3,1**	**2,9**	**2,8**	**2,8**
	Biz. 2005. november	3,8	3,8	3,7	3,6	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. december	*3,7*	*3,4*	*3,8*	*3,9*	*3,7*	*nincs adat*

		2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg = strukturális egyenleg (2) (3) (a GDP %-ában)	**SP 2005.** (1) **november**	**2,1**	**2,1**	**1,7**	**1,7**	**1,7**	**2,0**
	Biz. 2005. (4) november	2,3	2,7	2,3	2,1	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. (1) *december*	*2,2*	*1,9*	*2,2*	*2,4*	*2,4*	*nincs adat*
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	**SP 2005. november**	**44,9**	**42,7**	**41,7**	**41,1**	**40,6**	**40,1**
	Biz. 2005. november	45,1	42,8	41,5	40,6	nincs adat	nincs adat
	SP 2004. december	*44,6*	*43,4*	*42,5*	*41,7*	*41,1*	*nincs adat*

Megjegyzések:

(1) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.
(2) Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg, az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül.
(3) Egyszeri és más átmeneti intézkedések a programból.
(4) Egyszeri és más átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előrejelzéséből.
(5) A 2004–2007 időszakra vonatkozóan 2,9 %-os, 2,9 %-os, 2,8 %-os és 2,7 %-os becsült potenciális növekedés alapján.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előrejelzései (Biz.); a Bizottság szolgálatainak számításai